

De scope van de raamovereenkomst

Werkzaamheden die tot de scope behoren van de raamovereenkomst, mogen niet vrijelijk worden verstrekt aan andere partijen dan de raamcontractant. Dat is een algemeen uitgangspunt dat in de praktijk breed onderschreven wordt. Maar in de praktijk wordt aan dit uitgangspunt ontzettend veel gemorrelt. In een recent kort geding heeft de Voorzieningenrechter te Haarlem in hele stevige bewoordingen geoordeeld dat dit niet is toegestaan.

Joost Haest,
Severijn Hulshof
Advocaten

DOOR JOOST HAEST

Opdrachtgever stelde zich op het standpunt dat sprake zou zijn van contractsvrijheid omdat opdrachtgever niet gehouden is bepaalde werkzaamheden uit de scope van de raamovereenkomst daadwerkelijk te gunnen aan de raamcontractant. En daarnaast stelde opdrachtgever dat de hoeveelheden uit de raamovereenkomst fictief zijn, zodat daaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

Ter zitting werd daar nog aan toegevoegd dat opdrachtgever eigenlijk gewoon vond dat de prijs per eenheid van de raamcontractant voor de desbetreffende werkzaamheden veel te hoog was. Andere aannemers waren bereid de werkzaamheden uit te voeren voor 1/3 of de helft van de prijs. En tot slot stelde opdrachtgever nog dat de aannemer haar verplichtingen ten aanzien van de desbetreffende werkzaamheden niet deugdelijk was nagekomen, zodat ook op die grond de werkzaamheden aan een derde gegund mochten worden.

De Voorzieningenrechter oordeelde dat er inderdaad geen verplichting bestaat bepaalde werkzaamheden uit de scope van de raamovereenkomst te verstrekken aan de raamcontractant. Dat is nu eenmaal inherent aan een raamovereenkomst. Maar als de werkzaamheden uit de scope wél worden verstrekt, dan mogen de werkzaamheden alleen verstrekt worden aan de raamcontractant. Een andere opvatting is volgens de Voorzieningenrechter "regelrecht in strijd met algemene beginselen van aan-

bestedingsrecht, in het bijzonder artikel 2:140 Aanbestedingswet". Maar het is ook in strijd met algemene beginselen van verbintenissenrecht omdat partijen nu eenmaal een contractuele relatie hebben door de gesloten raamovereenkomst.

Controlesysteem

Dat de prijs per eenheid naar de mening van opdrachtgever te hoog was had opdrachtgever zich bij het sluiten van de raamovereenkomst moeten bedenken. Eens te meer omdat hier sprake was van een RAW raamovereenkomst waarvoor in artikel 01.01.07 van de Standaard RAW-bepalingen een duidelijk controlesysteem is opgenomen ten aanzien van de beoordeling van de prijzen per eenheid uit de inschrijfstaat dat doorlopen wordt voorafgaand aan definitieve gunning. Dat de desbetreffende werkzaamheden bij een eerdere deelopdracht wel waren opgedragen aan de raamcontractant (en betaald), en het feit

dat een raamcontractant op een andere perceel zijn veel te lage prijs per eenheid niet mocht aanpassen van opdrachtgever (want die prijs per eenheid was volgens opdrachtgever nu eenmaal overeengekomen), sprak natuurlijk ook bepaald niet in het voordeel van opdrachtgever. Daar kwam overigens nog bij dat de raamcontractant de prijsverschillen met andere aannemers vrij eenvoudig kon verklaren.

Foto's

De gestelde tekortkomingen ten aanzien van de uitvoering van de werkzaamheden werden resoluut van tafel geveegd. Er werden door opdrachtgever (slechts) twee erg onduidelijke zwart wit foto's overgelegd waarmee de tekortkomingen niet werden aangetoond. Een door opdrachtgever ingediend rapport liet verder juist zien dat de kwaliteit van de werkzaamheden door de raamcontractant uitstekend was. Verder ontbrak een ingebrekestelling waardoor de raamcontractant niet verzuim verkeerde.

De Voorzieningenrechter verbood opdrachtgever in een mondelinge vonnis dan ook de werkzaamheden uit de scope van de raamovereenkomst op te dragen aan een derde. Het mondelinge vonnis is vervolgens vastgelegd in een erg kort, maar wel zeer duidelijk vonnis.

Zaak: werkzaamheden uit de scope verstrekken aan derde
Behandeld door: Voorzieningenrechter rechtbank Haarlem
Uitspraak: 6 juni 2019
Zaaknummer: C/15/288735/KG ZA/ 19/326

COLUMN

WIM VAN DEN BERG

Van woorden naar daden

Toen Amsterdam aankondigde in 2030 een uitstootvrije stad te willen zijn, werd ik enthousiast van de verantwoordelijkheid die de gemeente neemt om haar inwoners een stad met schone lucht te bieden. Het plan kreeg echter weinig politieke steun en in de media was er veel negatief commentaar dat de autorijder in de binnenstad wel heel hard werd aangepakt. Als kers op de taart zou het plan onhaalbaar en niet realistisch zijn op korte termijn. Persoonlijk verbaast me dat, want het is nog elf jaar tot 2030. Ter vergelijking: elf jaar geleden lanceerde Apple de eerste iPhone. Wie toen had gezegd dat in 2019 iedereen daaraan verslingerd zou zijn, werd waarschijnlijk niet geloofd. In plaats van kritiek te leveren, moeten we een plan als dat van Amsterdam omarmen. Het is een concrete stip aan de horizon, nu nog het pad ernaar toe uitstippelen. Natuurlijk zijn nog niet alle oplossingen voorhanden die het mogelijk maken om een stad uitstootvrij te maken. De vraag is echter: wat kun je nu al doen? Verdeel de uitdaging in kleine stukjes en daar waar een oplossing ontbreekt worden gaandeweg nieuwe technieken ontwikkeld. In mijn werkveld, de inrichting van de openbare ruimte, valt me op dat er veel bijeenkomsten zijn die zich richten op het 'waarom' van thema's als energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en participatie. Minder vaak zijn er bijeenkomsten over wat we nu al concreet kunnen doen. We moeten ons niet blindstaren op energie- en klimaatneutraal zijn in 2050, maar kijken hoe we nu in Nederland met de huidige technieken bijvoorbeeld de CO₂-uitstoot kunnen reduceren. Ook hier geldt het principe van opknippen en vanuit beproefde technologieën een begin maken. Om zelf een stapje te zetten opent Witteveen+Bos per 1 juli een nieuw kantoor in Utrecht, op twee loopminuten van het station. Daarom zijn er geen parkeerplaatsen. Het is een kleine bijdrage, maar het is een van de dingen die we zelf kunnen doen. Als iedereen zo kleine stappen zet, ben ik ervan overtuigd dat Amsterdam (of Utrecht) in 2030 uitstootvrij is.

Wim van den Berg,
hoofd Witteveen+Bos-kantoor
Utrecht